

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Compendium Rhetoricum

Norimbergae, 1699

Capvt IV. De confirmatione

urn:nbn:de:bsz:31-105401

CAPVT IV.

De Confirmatione.

Quid est Confirmatio?

Est Propositionis per argumenta idonea probatio & illustratio.

Quæ Regule de Argumentorum ordinatione sunt notandæ?

1. Firmiora argumenta circa initium & finem, Leviora circa medium, adhibeantur.

2. Priore loco collocentur argumenta, quibus fides fit: posteriore autem loco, quæ ad ornandum & amplificandum usurpantur.

3. Ordo argumentorum seruetur ejusmodi, ut, quæ ex aliis quasi fluunt, posteriore loco ponantur.

Hic a Rhetoribus nonnullis agitur quoque de *Argumentatione Oratoria*, quæ ab Argumento differt ut Totum a Parte. Nam Argumentum est sola ratio: Argumentatio est fusior & artificiosa argumenti explicatio.

Quos

pe.

ione.

atio?

argumenta
ultrario.

entorum

ada?

circa ini.

circa me-

tar argu-

posteriore

mandum &

ir.

n seruetur

aliis quasi

onantur.

agitur quop

oria, quae ab

Totum a Pa-

est sola ratio

or & artificium

Qu

Cogitandum.

Vid. *Uffens Redump* p. 99.

Quot su
tionum

Sylogi
tio, & E

Quid est

Est arg
bus suis c
inter se o
ne vocat

Qu

Tres p
funtio,

Omne viti

Pigritia est

Igitur Pigi

Quando

batio, & sua

firmatio, et

Omne viti

Quot sunt species Argumentationum Oratoriarum præcipuæ?

Syllogismus, Enthymema, Inductio, & Exemplum.

Quid est Syllogismus Oratorius?

Est argumentatio perfecta, omnibus suis constans partibus, certoque inter se ordine connexis. A Cicero ne vocatur *Ratiocinatio*.

Quot sunt ejus Partes?

Tres præcipuæ: Propositio, Assumptio, Complexio.

Exemplum:

Omne vitium est fugiendum. Propositio.

Pigritia est vitium. Assumptio.

Igitur Pigritia est fugienda. Complexio.

Quando Propositioni sua subjicitur Probatio, & sua item Assumptioni jungitur Confirmatio, erunt partes quinque.

Exemplum:

Omne vitium est fugiendum. Propositio.

Quia

Quia turpe est ac perniciosum. Propositionis Probatio.

Sed Pigrizia est vitium. Assumptio.

Quia rationi adversatur, & Virtuti Sedulitati opponitur. Assumptionis confirmatio.

E. Pigrizia est fugienda. Complexio.

Nec verò semper idem servandus est ordo, sed variis mutari modis potest: non solum enim a Propositione, sed etiam Assumptione aut Complexione ducere licet initium. Vid. Cl. Weiffii *Polit. Redner I. Abtheil. Cap. IV.*

Interdum vel Propositionis vel Assumptionis Probatio omittitur; ut in Orat. Cic. pro L. Manil. notabilis hic occurrit Syllogismus:

In quocunq; Imperatore sunt hæc quatuor adjuncta, Scientia rei militaris, Virtus, Auctoritas, Felicitas; is est eligendus. Propositio.

In Pompejo hæc quatuor insunt adjuncta. Assumptio.

1. *Scientia militaris, quia a puero militia interfuit, & per omnes belli casus exercitatus est.*
2. *Virtutis ejus testes sunt pleraq; nationes, atq; ipsa maria prædonibus*

propositio

otio.

in Sedulo

firmatis

lexio.

us est or

est: non

tiam Af

licet ini

et I. Ab

Assum

orat. Ca

rit Syll

ratum ab

ritu, Au

. Propo

ntia. Af

puero m

li casus

us testes

ntia prae

ntia

nibus
ritate
prio ca
& hunc
ritase
toriam
triump
magistr
tanta,
gressus
tere at
E. Pompe

Q
Eltra
do vel P
titur: u
Pigri
Ergo
Omne
Ergo

nibus latè infesta, & ab hiis summa cele-
ritate liberata; Temperantia illius in pro-
priis castris & apud socios perspecta; fides
& humanitas grata omnibus. 3. *Aucto-
ritas* ex eo patet, quod ante etatem Sena-
toriam triumphavit; quod eques iterum
triumphaverit, & Consulatum ante alios
magistratus gesserit. 4. *Felicitas* illius
tanta, ut summos Rom. Imperatores trans-
gressus ea obtinuerit, qua nemo a Diis pe-
tere ausit. *Assumptionis Probatio.*
E. Pompejus eligendus. *Complexio.*

Quid est Enthymema?

Est ratiocinatio imperfecta, quan-
do vel Propositio vel Assumptio omit-
titur: ut

Pigritia est vitium,
Ergo est fugienda. Hic abest
Propositio. Vel:
Omne vitium est fugiendum;
Ergo & Pigritia fugienda. Hic
abest Assumptio.

Quid

Quid est Inductio?

Quando ex omnibus aut plerisque singularibus colligitur universale: ut, *Laudanda est Prudentia, Justitia, Fortitudo, Temperantia &c. Ergo omnis virtus laudanda.*

Quid est Exemplum?

Quando ab uno exemplo argumentamur ad aliud: ut, *Horatius non fuit condemnatus, quod sororem necaverit. E. nec Milo condemnandus, quod Clodium occiderit.*

CAPUT V.

De Confutatione &
Epilogo.Quid est Confutatio?

Est objectorum argumentorum solutio.

Officium igitur ejus est, argumentationes vel exceptiones adversario-